

Utenlandsk arbeidskraft og sosial dumping. Myter og realiteter...

Tariffkonferanse 17. februar 2010

Vidar Lindefjeld
NHO

Dagens håpløse begrepsbruk

SD brukes om alt som er vondt og vanskelig:

- Utlendingers lønns- og arbeidsvilkår
- Enhver lønn under norsk tariff lønn
- En tariffavtales satser dersom de ligger under andre tariffavtaler
- Arbeidsvilkår for øvrig som man måtte være misfornøyd med, f. eks. pensjon

Begrepet er blitt innholdsløst, utvannet og uegnet som debattgrunnlag

NHO ønsker en mer seriøs *debatt!* Se på dette:

Pensjonskamp er sosial dumping:

<http://www.frifagbevegelse.no/aktuell/tjenestemannsbladet/article4424529.ece>

Lønns- og arbeidsvilkår som følger norsk tariffavtale innebærer sosial dumping: <http://www.magasinet.org/article4826351.ece> og

<http://www.magasinet.org/article4807693.ece>

“Sosial dumping” dekker over at man egentlig ønsker å beskytte seg mot konkurranse: www.frifagbevegelse.no/arbeidsmanden/article4574415.ece

<http://dt.no/article/20090819/NYHET20/18052205>

[http://www.transportarbeider.no/web/cms.nsf/\(\\$All\)/F0341B41EF44504EC125764D002A3C2C?OpenDocument](http://www.transportarbeider.no/web/cms.nsf/($All)/F0341B41EF44504EC125764D002A3C2C?OpenDocument)

Regjeringens definisjon

“Etter Regjeringens vurdering er det sosial dumping av utenlandske arbeidstakere både når de utsettes for brudd på helse-, miljø- og sikkerhetsregler, herunder regler om arbeidstid og krav til bostandard, og/eller når de tilbys lønn og andre ytelser som er uakseptabelt lave sammenliknet med hva norske arbeidstakere normalt tjener, eller som ikke er i tråd med allmenngjøringsforskrifter der slike gjelder”.

Arbeidstilsynets definisjon

- Med sosial dumping menes særlig at utenlandske arbeidstakere som utfører arbeid i Norge får vesentlig dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn norske arbeidstakere. Begrepet er altså ikke begrenset til spørsmål om lavere lønn for samme type arbeid. Det er også sosial dumping dersom utenlandske arbeidstakere gis vesentlig dårligere arbeidsvilkår for øvrig, for eksempel i form av belastende arbeidstidsordninger, manglende sikkerhetsopplæring, dårlig ivaretagelse av arbeidstakernes sikkerhet under utførelsen av arbeidet m.m.

LOs definisjon

Sosial dumping er når utenlandske arbeidstakere som utfører arbeid i Norge får vesentlig dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn norske arbeidstakere som utfører de samme jobbene. Dette kan utspille seg gjennom manglende opplæring i arbeidsoppgaver, urimelige arbeidstider eller dårlige arbeidskontraktsforhold

Dette kan oppsummeres slik

- Begrepet sosial dumping omfatter situasjoner der uakseptable arbeidsbetingelser tilbys *utenlandsk* arbeidskraft
- SD er et ikke-eksisterende/marginalt problem i det regulære arbeidsmarkedet (de fast ansatte)
- Når SD forekommer, er det i tjenestemarkedet (entrepriser, inn/utleie). Altså de "utsendte" arbeidstakere som dekkes av EUs utsendingsdirektiv

Nå er det jo slik at

- AMLs bestemmelser om arbeidsvilkår også gjelder for utsendte arbeidstakere ((arbeidstidsordninger, sikkerhet, HMS etc)
- De aller fleste bedrifter oppfører seg skikkelig
- Skattesnyteri, svart arbeid, elendige boforhold etc. rammes av eksisterende lovgivning
- Arbeidstilsynet gjør en viktig jobb for å avdekke fanteri
- NHO og landsforeningene er engasjert, det er også flere LO-forbund

Krav om stadig ny lovgivning må veies opp mot dette

Selvsagt vil NHO ha et *seriøst arbeidsliv*

Det er uakseptabelt å

1. lønne/behandle utenlandske arbeidstakere som har fast arbeid i Norge annerledes enn norske kolleger i bedriften
2. gi utsendte arbeidstakere på oppdrag i Norge og som ikke er dekket av allmenngjøringsforskrift, vesentlig dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn tilsvarende norske arbeidstakere
3. lønne/behandle tjenesteytende arbeidstakere på oppdrag i Norge, som er dekket av allmenngjøringsforskrift, dårligere enn det som følger av de allmenngjorte satser

Men NHO vil også ha

- Et arbeids – og næringsliv tuftet på sunn konkurranse
- En diskusjon om SD bygget på realiteter og ikke på vikarierende argumenter

Det finnes dilemmaer i et globalt arbeidsmarked

[http://www.transportarbeider.no/web/cms.nsf/\(\\$All\)/2C3F2453DC01347CC12575B00033742A?OpenDocument](http://www.transportarbeider.no/web/cms.nsf/($All)/2C3F2453DC01347CC12575B00033742A?OpenDocument)

Men la ikke enkelttilfelle få prege hele debatten – og bruk dem ikke som brekkstang for å få gjennom “faglige krav”. Det rammer bare de seriøse bedriftene

NHO ønsker seg

1. En diskusjon om sosial dumping som dreier seg om *utenlandske tjenesteyteres* lønns- og arbeidsvilkår. Det er her de reelle utfordringer ligger
2. En erkjennelse av at de aller fleste norske bedrifter er seriøse. Sosial dumping skjer, men omfanget overdrives
3. Aksept for at diverse "tiltaks pakker" derfor er lite målrettet og rammer de seriøse hardest (påseplikt, solidaransvar...)

Fåfengte ønsker??